

Regelverk för färdtjänst

Allmänt

Färdtjänst är en kompletterande kollektiv transportform till de allmänna kommunikationerna. Val av fordon eller transportform för resan avgörs utifrån funktionshindrets art och resenärens hjälpbehov vid varje restillfälle.

Syfte

Region Jönköpings län i Jönköpings län och dess förvaltning Jönköpings Länstrafik ansvarar för att utreda och pröva tillstånd till färdtjänst för invånare i Jönköpings län. Som stöd i handläggningen av färdtjänst har Region Jönköpings län förutom Lag om färdtjänst (1997:736) samt domstolarnas domar och prejudikat. Som komplement har Region Jönköpings län skapat ett regelverk för färdtjänst.

Syftet med regelverket är att det ska fungera som en vägledning vid myndighetsutövning/handläggning och som ett hjälpmedel för att den som ansöker om färdtjänst skall kunna bedömas rättssäkert utifrån samma grund. Regelverket kan inte inskränka en persons rättigheter i förhållande till lagen men kan däremot ha bestämmelser i frågor som inte regleras i färdtjänstlagen.

Tillstånd för färdtjänst

Tillstånd för färdtjänst beskrivs i Lag om färdtjänst (1997:736) enligt följande paragrafer:

6§ Färdtjänst får anlitas av den som efter ansökan har fått tillstånd till det. Frågor om tillstånd prövas av kommunen där den sökande är folkbokförd eller, om kommunens uppgifter enligt denna lag överlåtits till den regionala kollektivtrafikmyndigheten i länet, av denna myndighet (tillståndsgivaren). Lag (2010: 1068).

7§ Tillstånd till färdtjänst skall meddelas för dem som på grund av funktionshinder, som inte endast är tillfälligt, har väsentliga svårigheter att förflytta sig på egen hand eller att resa med allmänna kommunikationsmedel. Om sökanden är under 18 år skall prövningen göras i förhållande till barn i motsvarande ålder utan funktionshinder. Tillståndet omfattar inte transporter som av någon annan anledning bekostas av det allmänna. Lag (2006:1114).

8§ Om den som söker tillstånd till färdtjänst behöver ledsagare under resorna, skall tillståndet gälla även ledsagaren.

9§ Tillstånd till färdtjänst meddelas för viss tid eller tills vidare.
Tillstånd får i skälig omfattning förenas med föreskrifter om

1. vilket färd sätt som får användas,
2. inom vilket område resor får göras, och
3. hur många resor tillståndet omfattar.

Sådana resor som kan anses vara väsentliga för tillståndshavaren får begränsas till antalet endast om det finns synnerliga skäl. Om det finns särskilda skäl, får tillståndet även i övrigt förenas med villkor. Lag (2006:1114).

Färdtjänstformer

För den som är folkbokförd i Jönköpings län finns det möjlighet att ansöka om färdtjänstillstånd. Färdtjänst finns i följande former:

Färdtjänst

Med färdtjänst avses resor inom den egna kommunen. Resorna regleras i detta regelverk.

Länsfärdtjänst

Med länsfärdtjänst avses resor inom Jönköpings län och max 3 mils resväg in i angränsande län. Resorna regleras i detta regelverk.

Resa i annan kommun utanför länet

Med resa i annan kommun avses resa vid vistelse i annan kommun utanför länet.

Om inget annat anges gäller regelverk "Färdtjänst" även för resa i annan kommun utanför Jönköpings län.

Övrigt

Under de närmaste åren kan en del försök med utvidgad och tidtabellagda serviceresor och kombination av resor, till exempel anslutning till tåg för resor inom länet, komma att prövas. Vid sådana försök blir de regler som i förekommande fall beslutas i särskild ordning överordnade detta regelverk.

Regelverk

1. Ansvar för färdtjänst

Varje kommun, eller om kommunen överlåtit ansvaret till den regionala kollektivtrafikmyndigheten, ansvarar för att anordna färdtjänst av god kvalitet enligt Lag om färdtjänst, SFS 1997:736.

Med den ansvariga myndigheten avses i detta regelverk Region Jönköpings län med dess verksamhetsområde Jönköpings Länstrafik.

2. Rätt till färdtjänst

Den som på grund av funktionshinder, som inte endast är tillfälligt, har väsentliga svårigheter att förflytta sig på egen hand eller att resa med allmänna kommunikationsmedel har rätt till färdtjänst.

3. Ansökan om tillstånd

Ansökan om färdtjänstillstånd görs hos den ansvariga myndigheten. Färdtjänst medges jämlikt 7 § i Lag om färdtjänst till personer med varaktigt funktionshinder av minst tre månader.

4. Beslut

Den ansvariga myndigheten svarar för myndighetsutövningen för färdtjänst och meddelar beslut.

5. Överklagande av beslut

Tillståndsgivarens beslut får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten. Lag (2010:1068). Överklagandet ska ske skriftligt och vara den ansvariga myndigheten tillhanda inom tre veckor efter att sökanden fått del av beslutet.

6. Giltighetstid

Färdtjänstillstånd är som regel tidsbegränsat i högst tre år.

En person kan få tillstånd utan tidsbegränsning om funktionsnedsättningen bedöms vara livslång, trots eventuell framtida medicinsk utveckling. I bedömningen ska även tas hänsyn till förbättrad tillgänglighet i kollektivtrafiken och framtida nya trafiklösningar med olika servicenivåer i samband med/eller under resan.

7. Återkallande

Färdtjänstillstånd kan återkallas om förutsättningarna för tillståndet inte längre finns eller om tillståndshavaren gjort sig skyldig till allvarliga eller upprepade överträdelser av de föreskrifter och villkor som gäller för färdtjänst.

8. Färdtjänstens omfattning

Färdtjänsten omfattar arbets-, studie- och fritidsresor. Resa får ske inom Jönköpings län och max 3 mils resväg in i angränsande län. Vid resa utanför länsgränsen ska resan påbörjas eller avslutas i Jönköpings län. För resor inom annan kommun utanför länsgränsen, se punkt 9. Färdtjänst får inte användas till tjänsteresor.

9. Resa inom annan kommun

Tillstånd för färdtjänst kan ges vid tillfällig vistelse i annan kommun utanför Jönköpings län. Resan prövas resor för resor och kan förenas med speciella villkor. Under en 14-dagarsperiod beviljas max 6 enkelresor och under en 12-månadersperiod beviljas max 60 enkelresor.

10. Färd sätt

Fordonsvalet görs utifrån vad som framgår av tillståndet. Länstrafiken avgör vilket fordon som lämpar sig bäst för den aktuella resan.

11. Beställning av resa

Beställning av färdtjänstresa ska ske i god tid via beställningscentralen för Serviceresor. Resa inom den egna kommunen ska dock beställas senast en timme före avresa. Länsfärdtjänstresa ska beställas senast fyra timmar före avresa, resa före kl. 10.00 måste beställas dagen innan senast kl. 19.00.

Fram- och återresa går att beställa vid samma tillfälle.

Avbeställning av resa ska ske senast 30 min innan resan skulle påbörjats.

Ändring av bokad resa resulterar i en ny beställning.

Begäran om avresetid eller ankomsttid ska anges vid beställning av resan.

Beställningscentralen anger lämplig avresetid utifrån begärd ankomsttid.

12. Justerad avresetid

För att kunna samordna resorna på bästa sätt kan resan senareläggas eller tidigareläggas 30 minuter utifrån önskad avresetid. Saknas lediga fordonsresurser vid beställningstillfället erbjuds alternativ restid.

13. Hämtning

Resenären ska vara klar för hämtning i god tid. Hämtning kan ske 5 minuter före eller 10 minuter efter avtalad hämtningstid. Detta betraktas inte som försening. Efter denna tid bör resenären kontakta Serviceresor för besked. Resenären ska meddelas när avtalad tid inte kan hållas.

14. Samåkning

Färdtjänstresor samordnas via Serviceresor. Begäran om särskild chaufför, fordon eller transportör kan inte tillgodoses.

15. Resväg

Acceptabel omväg och restid motsvarar restiden för en genomsnittstid för olika resealternativ på likvärdig sträcka inom linjetrafiken inklusive väntetid för byten inom linjetrafiken. Uppehåll under resan medges inte.

16. Antal resor

Den enskilde avgör som regel själv i vilken utsträckning färdtjänst behöver användas. Tillståndsgivaren äger rätt att föreskriva hur många resor tillståndet omfattar (9 §).

17. Tider

Färdtjänstresa får företas följande tider:

Måndag - torsdag kl. 06.00-24.00.

Fredag kl. 06.00-02.00.

Lördag kl. 07.00-02.00.

Söndag och helgdag kl. 07.00-24.00.

Resan ska vara avslutad före kl. 24.00 alternativt kl. 02.00.

Härutöver kan Länstrafiken efter samråd med brukarorganisationerna besluta om resor till kl. 02.00 vid några av årets helgdagar.

18. Avgifter och faktura

För färdtjänstresa uttas en egenavgift motsvarande enkelbiljett i Länstrafikens gällande prislista (lägst en zon).

Vid resa utanför länsgränsen tillkommer, utöver aktuellt zonpris, en extraavgift motsvarande priset 2 gånger för första zon.

Färdtjänstberättigade barn (0-6år) och ungdomar betalar enligt Länstrafikens prislista för skolungdom.

Vid erläggande av egenavgift eftersträvas så jämna pengar som möjligt och förare växlar max 200-kronorssedel.

Om resa beställts och inte ska genomföras ska avbokning ske senast 30 minuter innan resan skulle påbörjas, om avbokning inte sker kan avgift faktureras med 100kr/beställd resa.

Samtliga egenavgifter (inkl. pris för arbetsresor) kan faktureras kund. Kund anmäler detta vid ett tillfälle t.ex. i samband med beställning av resa alt vid erhållande av tillstånd och gäller tills vidare. Kund erhåller faktura på samtliga utförda resor i efterskott avseende färdtjänst, arbetsresor, sjukresor. Sker inte betalning enligt faktura kan kund stängas av från tjänsten faktura och betalning sker då med kontant betalning/kortbetalning innan resan påbörjas.

Egenavgift för resa inom kommun utanför länet (enligt punkt 9) är 10 kr per km, dock minst 50 kr per enkelresa. Priset inkluderar även en (1st) medresenär/ledsagare.

19. Assistans

Den som är i behov av assistans till och från bostaden kan erbjudas detta. Assistans innebär att chauffören hämtar och lämnar den färdtjänstberättigade i bostaden eller i annan lokal.

20. Ledsgare

Den som är i behov av hjälp under resan kan beviljas ledsagare. Behovet av ledsagare ska vara knutet till resan och inte vistelsen på resmålet. Med ledsagare avses en person som följer med den färdtjänstberättigade för att denna ska kunna genomföra en resa. Ledsgaren ska kunna bistå med all den service som behövs och även vara behjälplig mellan bostad och påstigningsplats. Ledsgare får inte själv vara innehavare av färdtjänstillstånd eller ha behov av förarens assistans eller medtaga hjälpmedel. Behovet av ledsagare ska framgå av tillståndet. Barn under 7 år reser alltid med ledsagare. Ledsgare betalar ingen avgift.

21. Medresenär

Den färdtjänstberättigade har rätt att ha med en (1) medresenär som inte är ledsagare. Egna barn under 12 år har också rätt att följa med på resan och räknas då som medresenär utöver ovan angivna medresenär. Önskemålet om medresenär ska meddelas vid beställning av resan.

Medresenär betalar egenavgift motsvarande enkelbiljett i Länstrafikens gällande prislista (lägst en zon) och barn 0-6 år åker gratis om vuxen finns i samma bokning.

22. Arbetsresor

Den färdtjänstberättigade kan använda färdtjänst för resa mellan bostaden och arbetsplatsen. Här inräknas även resa till och från skola för den som vuxenstuderar. För den som regelbundet måste resa före kl. 06.00 eller efter kl. 24.00 beviljas undantag från ovanstående restider. Arbetsresor kan betalas med en fast månadskostnad som följer priset på Länsstrafikens periodkort, 30-dagarskort för vuxen, och antal zoner.

Vid arbetsresa över länsgräns gäller Länsstrafikens periodkort, 30-dagarskort för vuxen, med läns giltighet. Villkoret för en månadskostnad är att den betalas via faktura i efterskott. Vid utebliven betalning av fakturan förfaller möjligheten till en månadskostnad och resorna betalas vid varje enskild resa enligt avgiften för övriga färdtjänstresor enligt punkt 18.

För den som åker arbetsresa finns möjlighet att inkludera lämning/hämtning på förskola/fritids för egna barn (max 12 år) i anslutning till resa till/från arbetet.

23. Skolskjuts

Färdtjänst kan inte utnyttjas av elever till och från grundskola eller sarskola inklusive gymnasiesarskola eller för resor under skoltid.

24. Hjälpmedel

Det ska framgå av färdtjänstillståndet vilka förflyttningshjälpmedel som får medtas under resan. Vid beställning av resa ska den resande anmäla vilka hjälpmedel som ska medtas under resan. Ledsagare och medresenär kan inte medtaga egna hjälpmedel eller egen rullstol på resan, krycka/käpp är undantaget.

Hjälpmedlet ska vara förskrivet av hjälpmedelscentralen (max mått: L1500 mm och B850mm) samt vara avsedd för transport i fordon. Övriga hjälpmedel prövas i varje enskilt fall.

25. Trappklättrare/förflyttning i trappor

För färdtjänstberättigad som inte själv kan förflytta sig i en trappa till/från den egna bostaden kan förflyttning beviljas med trappklättrare.

Förflyttning med trappklättrare kan beviljas under max 18 månader *eller* med max 24 enkelresor per år så länge färdtjänstillståndet är giltigt. Endast ett av alternativen kan väljas.

Om kund bor på särskilt boende, enligt beslut från äldre- och funktionshinderomsorgen, finns möjlighet till max 24 enkelresor per år för besök på tidigare folkbokföringsadress.

Förflyttning med trappklättrare utförs inte inne i bostad/lägenhet.

Vid liggande transport kan förflyttning i trappa utföras om förflyttningen gäller till/från den egna bostaden.

För samtliga förflyttningar i trappor gäller att uppdraget ska vara genomförbart och ska kunna ske utan risker för förare och/eller kund. Bedöms risker finnas utförs inte förflyttning.

26. Bagage

Bagage får tas med på resan, i normalfallet två normalstora väskor/kassar. Bagage för ledsagare och/eller medresenär får per person medtagas max en normalstor väska/kasse. Med bagage därutöver kan färdtjänstresa inte utföras.

27. Husdjur

Husdjur får inte medföras. Undantaget är ledarhund/ servicehund som vid behov får medtas.

28 Allmän kollektivtrafik

Vid resa i den allmänna kollektivtrafiken inom Jönköpings län med Länstrafiken kan färdtjänstberättigad med giltigt tillstånd ta med en medresenär som hjälper till på resan. Färdtjänstberättigad betalar enligt Länstrafikens ordinarie priser och den som följer med på resan åker fritt på det så kallade Ta-med-en-vän-kortet som den färdtjänstberättigade erhåller från Länstrafiken. För att medresenär ska åka fritt måste färdtjänstberättigad vara med under hela resan. Ta-med-en-vän-kortet stämplas vid påstigning.

29. Förändringar

Inför större förändringar i färdtjänstverksamheten ska synpunkter inhämtas genom kommunala handikappråd, kommunala pensionärsråd och Länsrådet för funktionsnedsättning.

30 Tillämpningsföreskrifter

Reglernas praktiska tillämpningsföreskrifter utformas av ansvarig förvaltning Jönköpings Länstrafik.

31. Ikraftträdande

2021-01-01, om inget annat anges.